

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, PÉNTEK, 1924 május 16.

134. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lolbach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Az európai ember

A belpolitikai válság harminc-harmadik napi vajadásába harsány hangon kiált bele a francia választások eredménye. Komoly politikusok várnak nagy eredményeket a választásoktól s abban reménykednek, hogy a két szembenálló tábor küzdelmét, mely már mozdulatlan álló harccá meredett, a politikai változások hullámai ki fogják mosni az engesztelhetetlenség lövészárkaiból.

S aki az európai politika jelenségeit szemléli, nemcsak a francia eredményekben ismeri fel a haladás történelmi erejének megnyilatkozását. Anglia munkás-miniszterelnöke tegnap beszédet mondott s ez a beszéd úgy hangzik, mintha világosan magyarázó vézerkönyv lenne a legérthetlemből, groteszkül kakofonias partitúra mellett. Világosodni kezd Európában — mondta Ramsay Macdonald — mert az angol kormány új szellemet hozott az európai politikába. A megfélemlítések és fenyegetések kora lejárt s valamennyi európai nép gondolkodásában a nyugodt értelem kezd érvényesülni. Európa ujjaépítésének munkájához nem elég két nemzet egyetértése. Nem elég, ha valamennyi nagyhatalom összefogna is erre a munkára, Európa nem nélkülözheti a kis népeket. Ramsay Macdonald szive Európa kis nemzeteivel együtt érez.

A francia események s az angol szózat — Franciaország az események hazája, Anglia inkább a predikátoroké — harsogó figyelmeztetéssé olvadnak össze. A kortársak soha nem ismerik fel a jelenségek világtörténelmi jelentőségét. Pontius Pilatus még a nevét is elfelejtette annak a forradalmárnak, akit a római birodalom államvédelme érdekében keresztire feszített s a szemtanúk közül ki sejtette, hogy a középkor legnagyobb háborúja akkor kezdődött meg, mikor két tanítót kidobtak az ablakon. A jelenségek értelméig csak sejtések érhetnek fel s a történészek sulyát csak a történelmi érzések mázsáján tudjuk fölmérni. Világosodni kezd Európában — mondotta Macdonald s nekünk, akiknek szemén már hályogot növeszt a sötétség, most az a kötelességünk, hogy várjuk a virradat jeleit s hangos hittel ébresszük az ébresztőket.

Európa hullafoltos testét tele lehetett rajzolni országhatárokkal s különböző színű foltokkal meg lehet különböztetni egymástól a népek millióit, de a gondolat, a világosodó közszellem, az igazságosság felé haladó új politikai kurzus előtt nem lehet az országhatárokon lezárni a sorompókat.

A gondolatok és igazságok, a szikratáviró és radiotelefon korszakában szinte a napok pillanatai alatt sugározzák be az egész földrészt. A moszkvai forradalom egész Európában fölgyújtotta a forradalom csóvját, a francia reakció reneszansza megmerevítette egész Európa testét. A közszellem, mely pártok, kormányok, uralmak fölött kormányoz, nem az egyes országok határain belül alakul ki, hanem az európai ember leheli ki magából. Soha az európai államok között nem volt olyan láthatatlan, de olyan hatalmas a kapcsolat, mint a mai napokban. Nem diplomaták megállapodásai és külügyminiszterek szerződésai teremtik meg a nemzetköziség igazi kapcsolatait, hanem az európai embernek a kö-

zös szenvedésekből és közös reménykedésekből és közösen kialakított lelki tartalma. Az az igazság, amelyik a francia választásokon győzedelmeskedett, az a világnézet, amit az angol premier szóba önt és tetté valósít, az elkövetkező idők korszakává fog válni egész Európában. Lehetnek szigeteket, melyek elbástyázzák magukat a diadalmas eszmeáramlat támadásai ellen, de a békét akaró, a békét parancsoló s igazságot hirdető európai lélek végső győzelmét csak lassítani lehet, de föltartóztatni nem.

A nap akkor is fölkel, ha be-deszkázzuk az ablakokat. S a derengő világosság akkor is fölgyújtja a világ szikrázó színeit, ha vakká vakult két szegény szemünk.

Neutrális kormány alakul

Balugdzsics berlini követ fog megbízást kapni kormányalakításra — Pasics bejelentette a radikális pártban a kibontakozás új tervét

Beogradból jelentik: *Balugdzsics* Zsivojin berlini jugoszláv követ, mint már jelentettük, tegnap este a budapesti gyorsvonattal megérkezett Beogradba. *Balugdzsics* beogradi tevékenységét nagy érdeklődéssel szemléli az egész politikai közvélemény, minthogy a belpolitikai válság megoldása körül fontos szerepet tulajdonítanak neki. A követ ma délelőtt hivatalos látogatást tett *Pasics* miniszterelnöknél, majd déli 12 órakor az udvarba ment, ahol kihallgatásra jelentkezett.

*Pasics*nál tett látogatása után *Balugdzsics* a *Bácsmegyei Napló* munkatársának kérdéseire kijelentette, hogy utjának tulajdonképeni célja csak az, hogy *Nincsic*s külügyminiszternek referáljon a németországi helyzetről, amire a király küszöbön álló párisi útja miatt szükség van.

A belpolitikai válsággal utja nincs összefüggésben — mondotta — már azért sem, mert távol az országtól; nem is volt informálva a helyzetről. Csak Suboticán átutaztában kapott kézhez egy csomag újságot, amelyekből némi tájékozódást merithetett. Politikusokkal rövid beogradi tartózkodása alatt még nem is érintkezett. Minthogy *Nincsic*s külügyminisztert még nem találta Beogradban, az őt helyettesítő miniszterelnöknél tisztelgett először és jelentést tett berlini működéséről.

A követnek útja céljára nézve tett nyilatkozatát azonban a tények megcáfolták.

A csütörtöki nap ugyanis váratlanul ugylátszik döntő fordulatot hozott a válságban. A kor-

mányválság végleges megoldást nem nyert ugyan még, de tegnapról mára a helyzet erősen megváltozott egy neutrális kormány esélyei javára. Már napok óta észlelhető volt az az irány, amely oda tendált, hogy a jelenlegi parlament munkaképessé tételével, választások nélkül igyekezzenek az ország ügyeit továbbvinni és a korona is sürgette a válságnak ilyen módon való megoldását. Eddig azonban *Pasics* és *Pribicsevics* ellenállása e tervvel szemben olyan erős volt, hogy ugylátszott már: lehetetlen lesz e törekvést megvalósítani és nem lesz más kiút a válságból, mint a választások kiírása. Az utóbbi napok eseményei, főleg pedig *Balugdzsics* berlini követ megérkezése folytán — bárhogy is tagadják hivatalos helyen utazásának politikai jellegét — ez a megoldás győzni látszik a csütörtöki nap folyamán a *Pasics* és *Pribicsevics* által követelt választási kormány által való megoldás fölött.

***Pasics* bejelenti a neutrális kormány tervét**

Már *Jovanovics* Ljuba szerdai missziója is azt mutatta, hogy a király továbbra is kitart kívánsága mellett és igyekszik a pártok koncentrációját létrehozni. *Jovanovics* missziója ugyan nem járt sikerrel, de meggyőzte *Pasics*ot és szükebb párthíveit, hogy le kell számolni azzal a ténnyel, hogy az udvarban nincs meg a hajlandóság a parlament feloszlatására. Radikális körökben csütörtökön már egész nyíltan bevallották, hogy

nincs kilátás új választásokra, az eddigi parlamentnek tovább kell dolgoznia.

Csütörtök délelőtt ez a hír hivatalos megerősítést is nyert a radikális klub ülésén, ahol a politikai helyzet ismertetése után

Pasics miniszterelnök bejelentette a képviselőknek, hogy a válság neutrális kormány kinevezésével fog megoldódni és hogy a radikális klub ezzel a megoldással szemben való magatartását egy későbbi alkalmas időpontban fogja megállapítani.

Kiből alakul meg az új kormány?

Hogy milyen lesz a neutrális kormány összetétele, arra nézve rendkívül eltérő verziók vannak forgalomban. A legelfogadhatóbb ezek közül az a kombináció, amely szerint a *semleges kormányt nem parlamenten kívüli politikusokból fogják megalakítani* — ami egyébként alkotmányellenes is volna — hanem

azoknak a képviselőknek a sorából alakul meg a semleges kormány, akik eddig egyik irányban sem exponáltak magukat tulságosan.

A neutrális kormány egy előre meghatározott, nem politikai jellegű törvényhozási programot vinne keresztül. Hogy ki lenne a semleges kormány feje, arra nézve még kevés támpont áll a politikai közvélemény rendelkezésére, alkalmasint azonban *Jovanovics* Ljuba fog a királytól újabb megbízást nyerni kormányalakításra.

A helyzetre rendkívül jellemző *Davidovics* Ljubának, az ellenzéki blokk vezérének csütörtök esti audienciája után újságírók előtt tett kijelentése, amely szerint a politikai pártok három napon belül teljesen tiszta helyzet előtt fognak állni. *Davidovics* egyébként feltűnő jó hangulatban hagyta el az udvart.

Balugdzsics tárgyalásai Pasicsal és az ellenzék vezéréivel

Csütörtökön délelőtt a király először *Jovanovics* Ljuba házelnököt fogadta kihallgatáson, aki majdnem egy óra hosszat volt az udvarban. Délben *Balugdzsics* berlini követ jelentkezett kihallgatáson a királynál, aki nyomban fogadta *Balugdzsics*ot és egyuttal ebédre is az udvarban tartotta.

Balugdzsics délután négy órakor felkereste *Pasics* miniszterelnököt, akivel való tanácskozás után ismét visszament a királyhoz, majd a parlamenti klubba látogatott el, ahol több politikussal hosszasan tanácskozott.

Délután folyamán *Davidovics* meghívást kapott a királyhoz. *Davidovics* délután öt óra 20 perckor jelent meg a korona előtt. Az audiencián az ellenzéki blokk vezére nem kapott kormányalakítási megbízást, de azért feltűnő

megelégedettséggel hagyta el az udvart a kihallgatás után. Hirszerint a király megkérdezte Davidovicsot, hogy az ellenzék hajlandó-e belenyugodni olyan megoldásba, hogy Jovanovics Ljuba alakít koncentrációs kormányt. Davidovics állítólag kijelentette, hogy az ilyen koncentráció az ellenzéknek máris megbukott és véleménye szerint ma már lehetetlen fölújítani a koncentráció eszméjét.

Davidovics az audiencia után a demokrata-klubba ment, ahol informálta párthiveit kihallgatása eredményéről; utána az ellenzék vezetőivel folytatott beható tanácskozásokat.

Az ellenzék szívesen fogadná a neutrális kormányt

Az ellenzék még mindig bizik abban, hogy a korona végül is az ellenzék fogja megbízni munkakormány alakításával; a neutrális kormány kombinációival szemben is éppen ezért állást foglal és azt hangoztatja, hogy egy neutrális kormány alakításába nem menne bele. Politikai körökben — különösen a kormány-pártban — nem hisznek azonban az ellenzék őszinteségében és biztosra veszik, hogy az ellenzék szívesen fogadná neutrális kormány alakításának tervét, amely számukra sokkal előnyösebb megoldás, mint Pasics-Pribicevics kormány által bevezetett választás.

Az új neutrális kormány első feladata volna a Radics-párti mandátumok igazolása, hogy ezzel a rendkívül kínos kérdést levegyék végre a napirendről.

Viharos jelenetek a radikális-klub ülésén

A radikális klub csütörtök délelőtti ülését tartott, amelyen körülbelül 50 radikális képviselő vett részt.

Általános meglepetést keltett, hogy az ülésen megjelent Petrovics Nasztáz is. A képviselők az ősz politikust heves szemrehányásokkal illették, sőt Dragovics, a parlament elnöke beszédében élesen megta-

madta Petrovics Nasztáz, akit a párt árulójának nevezett és felszólította, hogy az ülést hagyja el. Dragovics beszéde alatt nagy lármá keletkezett; a képviselők többsége sértegetések örvényével halmozta el Petrovicsot, aki a nagy zajban beszélni kezdett, hogy kimagyarázza viselkedését. A többség nem akarta azonban meghallgatni, sőt többen fenyegetően feléje rohantak úgy, hogy tettelegességtől lehetett tartani. A kínos helyzetnek Pasics mi-

Ujból kísért a nemzetiségi blokk terve

Bunyevác részről kezdeményezik a nemzetiségek tömörítését

Az elmúlt hetekben a bunyevác-sokác-párt részéről már több ízben elhangzott az a kívánság, hogy a vajdasági nemzetiségek keressenek egymáshoz közeledést és kíséreljék meg az együttműködést a közeledő választásokon. A nemzetiségi blokk mellett és ellen azóta sok nyilatkozat hangzott el és sok újságcikk látott napvilágot, míg most az azóta bekövetkezett kormányintézkedések, amelyek a nemzetiségi pártok működését betiltották, újból felszínre vetették ezt a kérdést.

Beavatott helyről szerzett értesülés szerint a bunyevác-sokác-párt néhány vezetőtagja — egyelőre még nem a pártvezetőség megbízása alapján — azzal a tervvel foglalkozik, hogy a vajdasági nemzetiségi blokk megalakítása érdekében tárgyalásokat kezdjenek. A terv tehát még a legkezdetlegesebb stádiumában van, azonban az akció kezdeményezői azt hiszik, hogy a nemzetiségi blokk megalakítására ma kedvező volna a hangulat, a nemzetiségek politikai szervezeteinek feloszlata miatt.

A nemzetiségi blokk híveinek az a véleménye, hogy a pártszervezetek nélkül maradt nemzetiségek részére alkalmas volna az ilyen formában való szervezkedés és újabb pártok alakítása helyett könnyű volna a nemzetiségeket közös blokkba tömöríteni, amely szerintük a legközelebbi választásokon, közös listával, kedvező kilátásokkal vehetné fel a küzdelmet.

Bár a nemzetiségi blokk megalakítására vonatkozó terv még nem

niszterelnök vetett véget, aki szó-lásra emelkedett és rövid beszédben válaszolt a helyzetet, közölve a klubbal, hogy egy neutrális kormány alakításának eszméje nyomult előtérbe, amellyel szemben a radikális-pártnak is állást kell majd foglalnia.

Pasics miniszterelnök beszéde után a miniszterekkel együtt elhagyta azonnal a termet, mire ismét kiújult az előbbi jelenet, mely az elnök erélyes fellépésére azonban rövidesen elcsitult.

jutott el a tárgyalásokig sem, a Bácsmegyei Napló munkatársa mégis érdeklődött a szubotica-i radikális-párt egyik vezetőjénél, hogy a párt hogyan fogadná a tervet. Erre a kérdésre a következő feleletet kaptuk:

— Nem hihető, hogy ez a terv valaha is a megvalósulás stádiumába lépjen. De nem is lenne elfogadható a nemzetiségeknek blokkban való tömörülése, több oknál fogva. Először is, bár a nemzetiségeknek lehetnek közös sérelmeik és kívánságaik, mégis olyan mélyreható ellentétek is vannak például a bunyevácok és a magyarok követeléseiben, hogy aligha dolgozhatna ki az ugynevezett nemzetiségi blokk egységes egészen kilátástalannak látszik, hogy a nemzetiségek egy blokkba tömörülve inkább elérhetnék céljaikat, mintha valamelyik országos párthoz csatlakoznának. Különben se lehet elképzelni a nemzetiségi pártok békés együttműködését már a választások alatt sem, mert nagyon nehéz volna a vegyes nemzetiségi vidéken a jelöléseket úgy megejteni, hogy mindegyik párt meg legyen vele elégedve. Erőszakolt ötlet különben is az egész, már csak azért is, mert hiszen a bunyevácok nem tekinthetők nemzetiségnek. A kormány részéről legutóbb elhangzott nyilatkozatok alapján a nemzetiségek tisztában lehetnek azzal, hogy milyen politikát célszerű követniük, ha eredményeket akarnak elérni. A radikális-pártban tehát nem fo-

gadták szívesen a nemzetiségi blokk megalakulását, amelyre aligha is fog sor kerülni. A magyarság — mielőtt ilyen akcióhoz csatlakoznék — várja a megértés jeleit és a közeledést azoktól a pártoktól, amelyek azt elvben olyan fáradhatatlanul hirdetik.

Szudarevics Ferenc dr. halála

Subotica város rendkívüli közgyűlésen adózik emlékének

Szudarevics Ferenc dr. orvos, nemzetgyűlési képviselő, Szubotica város volt főispán-polgármestere szerdán éjjel hosszas szenvedés után 55 éves korában meghalt. Szudarevics Ferenc dr. Szubotican született, orvosi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte el. Szubotican telepedett le, a magyar impérium alatt a bunyevác mozgalom élére állt. Hosszu ideig szerkesztője volt az első bunyevác lapnak a »Neven«-nek, bunyevác gazdasági szövetkezetet is alapított, majd több éven át igazgatója volt a szubotica-i gyermek-menhelynek.

Az impérium-változás után Szudarevics Ferenc dr. tovább folytatta a bunyevácok szervezését és az S. H. S. királyság első parlamentjében már ő képviselte a szubotica-i bunyevácokat. 1920-ban Szubotica város főispán-polgármestere lett és csaknem egy évig töltötte be ezt a hivatalt, mindaddig, amíg a bunyevác-sokác-párt programjával újból megválasztották, azonban a parlamenti munkában az utóbbi időben már alig vehetett részt, mert cukor-baja ágyhoz kötötte. Legutóbb tüdőkomplikációk álltak be és szerdán éjjel hosszas szenvedéseitől megváltotta a halál dr. Szudarevics Ferencet. Megüresedett mandátuma a bunyevác-sokác-párt választási listája szerint most Pricsics Miskóra, a »Hrvatska Novine« szerkesztőjére száll.

Szudarevics Ferenc dr. halála általános, mély részvételt kelt város-szerte. Az elhunytat pénteken délután öt órakor temetik a Bene Szudarevics-uccai gyászházból és a temetésen a bunyevác-sokác-párton kívül résztvesz a városi hatóság is. A temetési szertartások program-

Idegen helyen

Írta: Kel. ti Márton

A mester a fiu karjára tette a ruhát és azt mondta:

— Ne bámészkodj, egyenesen menj és jól figyelj meg, mit üzen a méltóságos ur.

A lakás nem volt messze, nem kellett sietni. Jó volt andalogni egy kicsit az uccán, friss őszi szél kergette a járdára hullt faleveleket, elkésett gyerekek siettek az iskolába, a sok ember ment, loholt a mestersége után. Frissen, gyors lépésekkel igyekeztek előre.

A gyerekeket irigyelte, akik az iskola felé igyekeztek. Bizony, jó volna még egyszer iskolába járni. A nagy, fehérre meszelt terembe bejön a tanító, imádkoznak, számolnak, olvasnak, írnak, földrajzt tanulnak. A nap besüt az ablakon, tíz órakor kimennek a folyosóra ugrádozni. Milyen szép volt. A hatodikot is elvégezte, aztán el a mesterségbe. Az utolsó év nem volt jó. A tanító haragos ember volt. Azt mondta a háboruban sebet kapott s azóta folyton haragszik. Verte is őket. Tanítani se szeretett, csak akkor makogott valamit, ha az igazgató bejött. De azért mégis jó volt. Jobb, mint most. Eh, ez kegyetlen, a műhelylevegő nehéz, aztán meg az a folytonos szaladgálás. Hozz cigarettát, menj a boltba, szaladj telefonálni. A mester felesége is küldi. Az embernek nincs nyugta.

A házhoz ért.

Pompás, szép palota. A méltóságos ur, akinek a ruhát kellett vinni, az első emeleten lakott. Még a kapu alatt is milyen szép ez a ház. Már vánnyal van kirakva a kapu alja, márványpad, kis szobrok, festett alakok, angyalok.

Fölment, becsöngetett. Borotvált inas jött az ajtóhoz. Előbb kinézett a kis kémlelőlyukon, majd ajtót nyitott.

— A ruhát hoztad? — mondta. Intett a fiúnak, hogy lépjen be. A fiu belépett. Enyhe meleg imbolygott a szép, nagy előteremben. Csak most vette észre, hogy fázik. A kabátja bizony vékony, a cipője se nagyon jó, az inge is szakadozott, az anyja minden este varr rajta valamit. Hát mi adjon meleget?

Az inas elvette a ruhát.

— Új le, — mondta neki és be-ment. — A fiu körülnézett, szédlült egy kicsit. Ilyet még nem látott. Az ő környékükön nincsenek ilyen paloták. A kis józsefvárosi házak kapualjain legfeljebb ha rozoga szekerek álldogálnak, az udvaron szemét, csomó gyerek lármá. Itt, mint a templomban, csend. De jó meleg is van, az egész nagy termet vastag szőnyeg borítja. Lábujjhegyen lépkednek az emberek. Most valami nőszemély megy az előtérben keresztül. Nagy tálcán reggelt visz. A fiu egyszerre valami fájdalmat érez. A tálcán sonka, vaj, gyümölcs, tea, fehér kenyérszeletek. A tea kellemes, keserű szaga itt marad. Levest kapott reggelire. Keménymagos levest,

kenyeret. A cukor drága, a kávé még drágább, tejet hónapok óta nem láttak. Pedig jó a kávé. A leves reggel izetlen, olyan, mint a meleg víz. Mindig gyorsan kanalazza, a szemét is behunyja hozzá.

Az inas visszajött, kinyitotta a szoba két szúrnyát. Látta az egész termet. Kimeredt szemmel bámulta. Istenem, hát ilyen is van. Így is lehet Függöny, szőnyeg, kép, szobor, csillár, minden, minden, mint valami furcsa, ragyogó, csufolódó színvegyülék szaladt nagy gomolyagba össze előtte. Eszébe jutott az ő kis szobájuk otthon. Alacsony két vaságy, asztal, négy szék, ő a konyhában alszik, a nővére a földön, gáz síncs, villany síncs, télen úgy kell vigyázni a melegre.

Fölemelte a fejét.

Vele szemben tükör függött a falon, meglátta magát benne. Igazán furcsa, hogy ő most itt van. Ó, Pál Tamás, az ő kopott gunyájában, vásott cipőjében, fakó arcával, és éhes, üres gyomrával. Ez a pajkos szobor mintha ingerkednék vele. Mit akarsz itt, te rongyos, mit keresel itt, mit lélegzel itt mi köztünk? Nem neked való hely ez, menj innen.

Fölemelkedett, félni kezdett. Hát igen, mit keres ő itt? Mit? Hogyan is került ide? Talán ide lopták. Megdörzsölte a kezét. Azt akarta tudni, ébren van-e?

Csengettek.

Az inas szaladt a ruhával. A fiu még mindig szinte kábultan ült a helyén. Lehunyta a szemét. Bizony na-

gyon jó itt és nagyon jó lehet itt élni. Most két fiu jött ki a szobából. Könyv volt a hónuk alatt.

Az egyik még evett, a másik ási-tott, valami fiatalember jött velük.

— Siessünk kérem, elkésünk, — és tuszkolta a fiukat. Szépt, finom ruha volt rajtuk és vastagtalpu sárga cipő. Az egyik fiu felé nézett és megbólintotta a fejét. Elmentek. Most ott ülnek délelőtti az iskolában, délután pedig a pompás termekben. Elgondolta, ha ő ennek az embernek a fia lett volna... Most ő is... Eh, de hagyjuk...

A szobalány visszajött a tálcával. A tányéron még ott piroslott egy szelet sonka, gyümölcs és más egyéb. Ismét érezte azt a kegyetlen fájást, ami az előbb elfogta. Ő bizony megenne mindent, talán a tálcát is.

A borotvált inas visszajött.

— Mondd meg a gazdának, a méltóságos ur azt üzeni, a ruha jó. Aztán borraivalót adott neki. A fiu meg se nézte, mit kapott. Kitámolygott.

Végigbandukolt az uccán, maga se tudta, merre megy. Még látta a nagy szobákat, érezte a jó meleget és tudta, hogy ez csak álom, ami majd széjjelfoszlik, de egy pillanatra mégis benne élt.

A mester rászólt:

— Hol csavarogtál olyan sokáig? A fiu nem szólt semmit. Leült és nekivágott a munkának. De az éjjel palotákról, fényről, örök melegségről álmodott.

Már megállapították. E szerint Szubotica város kizsákosított tanácsa pénteken délelőtt kilenc órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyen Gyorgyevics Dragoszláv főispán fogja méltatni Szudarevics Ferenc dr. érdemeit és a közgyűlés határozni fog, hogy a város mivel járuljon hozzá az elhunyt sirenlekének felállításához. Délután öt órakor a Bene Szudarevics-uccai gyászházban történik meg a beszentelés, majd ugyanott a bunyevác-sokác-párt részéről bucsuztatják a halottat. A temetési menet ezután a Bene Szudarevics- és Wilsonova-uccán át a városháza elé vonul, ahol dr. Orsics Lázár városi főjegyző bucsuztatja a város nevében, majd a gyászmenet a Szombori-uton át a temetőbe vonul, ahol az elhunyt barátai részéről mondanak a sírnál bucsuztatót. A temetésen résztvesznek a szubotica társadalmi egyesületek és hatóságok is.

Német szónok

a francia parlamentben

Az új francia kamara egyik tagja nem tud franciául

Párisból jelentik: A most lezajlott választások során Charles Lacher kommunista képviselő személyében egy elzászi német jutott be a kamarába, aki nem tud franciául beszélni.

A képviselőház irodájában máris bejelentette, hogy fogyatékos nyelv tudása miatt kénytelen lesz németül felszólalni. Beszédét valószínűleg külön tolmács fogja esetről-esetre mondatonként lefordítani a többi képviselő számára.

A francia lapok élénken kommentálják ezt a bejelentést, de egyetértenek abban, hogy a megválasztott képviselőt, azért, mert az állam hivatalos nyelvét nem beszéli, nem lehet korlátozni felszólalási jogában s általában képviselői jogának korlátlan gyakorlásában.

Mentelmi ügyek

a magyar nemzetgyűlés előtt
Egyhangú határozat az ellenforradalom belügyminisztere ellen

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés csütörtöki ülésének megnyitása után Urbanits Kálmán előadó betértesztette az 1923-24. évi költségvetésben előirányzott hitelek felül mutatkozó túlkiadásokról szóló javaslatot, amihez Hegyegi-Kiss Pál szólalt fel, hangsúlyozva, hogy a gyorsírók olyan emberfeletti munkát végeznek, hogy olyan helyzetbe kell őket hozni, hogy csak ennek a hivatásuknak élhessenek. Indítványozza, hogy esetleg külön pótlékkal, vagy más módon rendezzék a gyorsírók helyzetét. Urbanits előadó válasza után a nemzetgyűlés Hegyegi-Kiss Pál javaslatát elvetette.

Ezután Héjy Imre előadó előterjeszti a mentelmi bizottság javaslatát Szakáts József mentelmi ügyében, Kelemen Béla nyugalmazott főispán, a szegedi ellenforradalmi kormány belügyminisztere, ugyanis sajtó utján elkövetett rágalmozás és becsületsértés vétsége miatt pert indított Szakáts József ellen. A mentelmi bizottság a képviselő mentelmi jogának felfüggesztését javasolja. Az előadó jelentés után az elnök fölteszi a kérdést, hogy elfogadják-e a nemzetgyűlés a mentelmi bizottság javaslatát? Senki sem áll fel, mire az elnök határozatképpen kijelenti, hogy a nemzetgyűlés nem fogadta el a mentelmi bizottság javaslatát és így Szakáts József képviselő men-

telmi jogát a nemzetgyűlés nem felfüggeszti fel.

A határozat kihirdetése nyomán zal támad a baloldalon és gróf Bethlen István hangosan nevet.

Ezután folytatják a mentelmi bizottság jelentésének tárgyalását. Mikovinyi Jenő ismerteti a bizottság

Husz évi fegyházra ítélték Carlier francia kapitányt

Megoldódott a 48-as számú szoba titka

Beogradból jelentik: A beograd törvényszék csütörtök délután hirdette ki az ítéletet Carlier francia kapitány büntnyében. Az ítélet kihirdetésére nagy tömeg gyűlt össze a Kralj Alekszandra-uton levő törvényszéki épület előtt. A tárgyalóterembe azonban csak a belépőjegyeseket bocsátották be; a kintrekedt több száz főnyi ember a törvényszék épületében a folyosókon várta be az eredményt.

Prokics törvényszéki elnök délután öt órakor nyitotta meg a tárgyalást. Halálos csöndben felolvasta a bíróság ítéletét, amely szerint a törvényszék bűnösnek mondja

jelentését Szakáts József további két mentelmi ügyében. A bizottság javaslatára a nemzetgyűlés mindkét esetben felfüggeszti Szakáts József mentelmi jogát. Hasonlóképpen felfüggeszti a nemzetgyűlés rágalmozás vétsége miatt Nagy Ernő mentelmi jogát is.

ki Carliert Iselli Otto svájci kereskedő méreggel való meggyilkolásában és ezért husz évi fegyházra és az eljárási költségek megtérítésére ítéli.

Az ítélet indokolása szerint a tanuvalomásokból és egyéb kétségtelen bizonyítékokkal beigazolást nyert, hogy Carlier kapitány a gyilkosságot tényleg elkövette. A bíróság — mondja az ítélet — nem vehette figyelembe a vádlott védekezését, mert az semmi pozitív alapra nem támaszkodott.

Carlier, aki feltűnő nyugodtan fogadta az ítéletet, védőjével együtt telebbezést jelentett be.

Az új francia kormány kiüríti a Ruhr-vidéket

A szocialisták legközelebb döntenek a kormányban való részvételről

Párisból jelentik: A baloldali blokk lépái tovább követelik Millerand lemondását. A Petit Parisien úgy tudja, hogy politikai körök véleménye szerint a kormány és a köztársasági elnöki állás feltétlenül a baloldali blokkot illeti meg.

A baloldali kormányalkitással kapcsolatban az a kérdés, hogy a szocialisták részt vegyenek-e a kormányban, élénk megvitatás tárgya a szocialisták körében, akik még ebben a hónapban országos kongresszusra gyűlnek össze, amely után dönt állásfoglalásukat illetően. A választás előtt Blum, a szocialista párt vezére kijelentette, hogy ellenzi a kormányzatban való részvételüket. Abban az esetben, ha a szocialisták nem lennének hajlandók a kormányban résztvenni, valószínű, hogy baloldali koncentrációs kabinet fog alakulni, amely a szélső jobboldal s a szocialista-kommunista baloldal kizárásával keletkező többségre fog támaszkodni.

A kamara összeülése után a szélső baloldal hír szerint nyomban fölveti a Ruhr-vidék kiürítésének, az orosz szovjet-unióval való érintkezés fölvetelének s az általános amnesztianak, különösen Cailaux-ének kérdését.

A Ruhr-vidék kiürítésének ilyen latolgatásánál nem szabad szem elől téveszteni azokat a kijelentéseket, amelyeket a választások előtt Herriot tett, aki annak a véleményének adott kifejezést, hogy a jóvátételi szakértőbizottság javaslata alapján ki lehetne üríteni a Ruhr-vidéket, de csakis abban az esetben, ha a Németországra vonatkozó francia zálogot mobilizálják, vagy nemzetközivé szervezik át.

A francia választások hatása a kisanantant külpolitikájára

Rómából jelentik: Az Epoca szerint a francia választások eredménye nagy befolyással van a kisanantant politikájára és ezért Mus-

solini és Benes tárgyalásának fokozott jelentőséget kell tulajdonítani.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek Mussolini külpolitikai nyilatkozata elé, melyet a május 17-iki minisztertanácson fog tenni.

A francia válság alatt is folytatják a szakértői javaslatok megvalósítását

Párisból jelentik: Poincaré csütörtök délelőtt hosszasan tanácskozott a jóvátételi bizottság elnökével, Barthouval. Politikai körökben hire terjedt, hogy Barthou a miniszterelnökkel szemben azt a fölfogást vallotta, hogy a szakértői javaslatok keresztülvitelét nem lehet függővé tenni a választások eredményétől, míg Poincaré arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kormány június 1-én bekövetkező lemondásáig csak a fontos államügyeket intézi, de semmiféle politikai kezdeményezéssel nem köli meg utóda kezét és így a Dawes-féle javaslatokat is függőben kell tartani az új kormány megalakulásáig. Beavatott körökben biztosra veszik, hogy a leendő kormány a szakértő-bizottságok javaslatait teljes egészükben és fentartás nélkül magáévá fogja tenni.

Briand lesz az új kormány külügyminisztere

Párisból jelentik: A lapok értesülése szerint Herriot ha elválna a kormány megalakítását, Briandot fogja felkérni a külügyminiszterium vezetésére. Az új kormányba Herriot belügyminiszternek Cavanort, kereskedelemügyi miniszternek Mayer Léó havrei polgármestert, hadügyminiszternek Messinot, pénzügyminiszternek Aoniolet, szociálpolitikai miniszternek pedig Bancouré szociáldemokratát óhajtja meghívni.

Blum, az egyesült szocialisták vezére a sajtónak kijelentett, hogy a szociáldemokraták hajlandók minden kormányt támogatni, a mely új reformokat visz keresztül.

Románia új választások előtt

„A kormány mulasztásait a királyi látogatás nem teszi jóvá“

Bukarestből jelentik: Ferdinánd király május 21-ikén tér vissza Londonból, Duca külügyminiszter azonban már két nappal előbb Bukarestben lesz. A király látogatásának politikai eredményét a kormányhoz közelálló körökben kedvezően ítélik meg, de az ellenzéki sajtó nem sokat remél s úgy kommentálja a látogatásokat, hogy a Bratianu-kormány mulasztásait a király külföldi látogatásai nem tették jóvá. A francia kormányváltozás szükségképpen — az ellenzék szerint — maga után fogja vonni az új választásokat Romániában és akkor elkerülhetetlen lesz a kormányválság, amely csak a demokrata ellenzék javára üthet ki. A román parlament május 21-én tartja első ülését.

Az angol font karrierje

Rövidesen eléri az aranyparitást

Berlinből jelentik: A pénzpiacon napok óta figyelemmel kísérik az angol font állandó emelkedését. Ugyszólván napról-napra néhány pontos emelkedés történik a zürichi értékelés szerint az angol font áriolyamában; május 12-én 24.61 frankkal, 13-án 24.625 frankkal és csütörtökön 24.68 svájci frankkal nyitott Zürichben az angol font, tehát az emelkedésben a jelek szerint egyelőre nincs megállás.

Mintegy 10 százalék választja még el a fontot attól, hogy az aranyparitást elérje s a pénzvilágban az a fölfogás alakult ki, hogy a font hamarosan tényleg eléri az aranyparitást. Azt a kedvező megítélést, amely a nemzetközi pénzpiacon az angol fonttal szemben most megnyilvánult, a francia választások eredményével hozzák összefüggésbe, amely a baloldali pártoknak kedvezett. Ebből arra következtetnek, hogy Angliában a munkás-kormány helyzete megszilárdul és az angol gazdasági életben nem kell nagyobb változásoktól tartani.

Új menetrend

Budapest—Szubotica között

Június 1-től naponta ugyanabban az időben közlekednek a vonatok

Budapestről jelentik: A Magyar Állam Vasutak június elsejétől kezdve új menetrendet léptetnek életbe. Eszerint a Budapest-Kelebia-Beograd-i vonalon eddig hetenként háromszor, illetőleg négyszer közlekedett gyorsvonatpár megszűnik és helyette Budapest keleti pályaudvar és Beograd között naponta azonos menetrend szerint egy gyorsvonat indul. Ez a gyors Budapest keleti pályaudvarról 10 óra 15 perckor indul és Beogradba 18 óra 50 perckor érkezik. A gyorsvonat I., II. és III. osztályu kocsiból, háló és étkező-kocsiból fog állni, amelyet mindhárom osztály utasai használhatnak. A vonatnak Halason Bácsalmás és Baja felé, illetőleg felől, Kiskörösön pedig Kalocsa felé és felől lesz csatlakozása.

Az új menetrend szerint a jelenleg Budapest keleti pályaudvarról 22 óra 10 perckor induló Kiskunhalas-Bácsalmás-i közvetlen bajai személynvonat, valamivel később 22 óra 20 perckor fog indulni és közvetlen

vonatrészt kapcsolnak bele Halason Kelebia-Szobotica felé, amely tovább megy Beogradig. Az ellenirányból jövő bajai személyvonat ugyancsak kap közvetlen Beograd-Szobotica-i vonatrészt, amely az eddigi 6 óra 20 perces érkezéssel szemben 6 óra 10 perckor fog Budapest keleti pályaudvarra érkezni.

Az erdélyi magyarság jogaiért

Maniu Gyula előadása a kisebbségi kérdéssről

Bukarestből jelentik: Maniu Gyula az erdélyi román politikai élet egyik kimagasló vezére a Román Társadalomtudományi Intézet felkérésére Bukarestben a napokban előadást tartott »A román politika szempontjai« címen.

A rendkívül érdekes előadásban, amelyet Bukarest színe-java hallgatót végig, Maniu hangsúlyozta, hogy minden népnek alkotmányos igénye van nemzeti jogaira. Románia nemzeti kisebbségeinek a gyulafehérvári határozatok alapján meg kell adni mindazokat a jogokat, amelyekkel a nemzeti állam keretében a kisebbségek a demokrácia bázisai lehetnek. A magyaroknak és a németeknek elsősorban a törvényhozásban, a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban van jussuk részesedésre, de mindezek mellett nemzeti tulajdonságaik és nyelvük szabad fejlődését is elő kell segíteni a román kormánynak.

Maniu továbbiakban azt fejtegette, hogy a kisebbségeknek joguk van nyelvüket használni az iskolában és a hatóságok előtt és az állam köteles a kisebbségek részére anyanyelvükön tanintézeteket felállítani. Románia — mondotta — nemzeti állam, de egyúttal kultúrálom és jogállam is legyen. Külső megnyilvánulásában és belső szervezetében maradjon román: támogassa a román nép gazdasági, kulturális és társadalmi fejlődését. De a kisebbségekkel is igazságosnak kell lennie és a gyulafehérvári határozat, valamint a békeszerződések pontozatainak becsületes megtartásával az ő kulturális és gazdasági fejlődésüket is támogatnia kell.

A Szent Misszió könyvében adoma, a szocialista naptárban izgatás

A Népszava sajtópörré — Az inkriminált Turgenyev

Budapestről jelentik: Az ügyészség Fuchs Jakab nyomdász ellen sajtó útján elkövetett osztály elleni izgatás büntette címén emelt vádat, mert a földmunkások naptárában és a Népszava naptárában a szöveg-rész feletti felelőképes ábrázataiban, amelyeket Bíró Mihály grafikus rajzolt, a munkásoktól a tőkés osztály ellen gyűlöletre izgatta. Ugyancsak vádat emelt Takács József magánhivatalnok ellen osztály elleni izgatás büntette és nemzetgyalázás vétsége címén, mert a földmunkások naptárában, egy politikai cikkben, továbbá az Őrzse özvegy-sége című novellában és a közölt adomákban a magyar állam és a magyar nemzet megbecsülését csorbította, hírelét sértette és a munkásoktól a tőkésosztály ellen gyűlöletre izgatta.

Ez a per csütörtökön került főtárgyalásra a budapesti büntetőtörvényszéken. A vádlottak kihallgatásuk során kijelentették, hogy nem érzik magukat bűnösöknek. A védő a valódiság bizonyítását kérte. Két könyvet csatol be. Az egyik Turgenyevnek egyik elbeszélése, amelyet Takács József szövegírő vetett át a Népszava naptárába »Őrzse özvegy-

sége« címén és amelyet az ügyészség inkriminált. A megvádolt adomákra vonatkozólag egy másik könyvet csatol be, amelyet a kapucinus zárda nyomdájában készítették, amely a szent misszió kiadásában jelent meg és amelyben szóról-szóra ugyanazok az adomák vannak, amelyeket az ügyészség a Népszava naptárában inkriminált.

A bíróság elutasította a védelem előterjesztését és csak az inkriminált cikk felolvasását rendelte el, köztük Turgenyev Iván Szurtoskezű és fehérkezű emberek című kis novellájának felolvasását, amelyet az ügyészség szintén inkriminált. A felolvasás után az elnök megállapítja, hogy a novella már tényleg megje-

lent Turgenyev Költemények prózában című könyvében. Megállapítja továbbá az elnök, hogy az inkriminált adomák tényleg szóról-szóra bent vannak a Szent Misszió könyvében.

Fuchs Jakabot a bíróság felmentette a vád alól, mert a képek izgató hatásuk ugyan, de miután ezek már megjelentek, az alantas állásban levő Fuchs nem gondolhatta, hogy azok újból való közzétételével büntetendő cselekményt követ el.

Takács Józsefet a bíróság elítélte a magyar állam és a magyar nemzet megbecsülése ellen irányuló véttség címén és ezért öt négy hónapi fogságra és 400.000 korona pénzbüntetésre ítélte.

A német kormány békülékeny jegyzéket küldött Moszkvába

A szovjetkormány ragaszkodik az exterritoriális jog biztosításához

Berlinből jelentik: Abban a jegyzékben, amelyet Stresemann külügyminiszter a birodalmi kormány nevében Moszkvába küldött, részletesen ismerteti a berlini orosz szovjet-delegáció helyiségeiben történt eseményeket, úgy, ahogy azokat a német rendőrhatalóságok jelentéseikben leírták. A jegyzék rendkívül békülékeny hangú és a kormány sajnálkozását fejezi ki, amennyiben kitűnnék, hogy a német rendőrség megsértette az orosz delegáció exterritoriális jogát. Azt ajánlja Stre-

semann, hogy a két kormány vegyes bizottságot állítson össze, amely hivatva lesz, hogy a tényállást kiderítse.

Moszkvából még nem érkezett válasz a jegyzékre, de a szovjetkormány — hír szerint — a német külügyminiszter ajánlatával szemben arra az álláspontra helyezkedik, hogy mindaddig nem lehet szó a kereskedelmi kapcsolat főtartásáról a német birodalommal, míg a berlini delegáció tagjainak exterritoriális jogát a birodalmi kormány nem biztosítja.

Sorra kerülnek Csaruga rémtettei

Csaruga apja megtagadja haramia fiát — A főtárgyalás negyedik napja

— A Bácsmegyei Napló kiküldött munkatársának jelentése —

Csütörtökön reggel negyed tízkor folytatta az osijekai törvényszék Csaruga kihallgatását.

A tárgyaláson megjelent Csaruga apja is. Őreg barai földműves, aki évek óta nem beszélt fiával és most is megtagadja. Csak fiának védőügyvédjével váltott néhány szót, aki igyekezett az őreget megnyugtatni. Mikor a hallgatóság közül kérdez tőle valaki a fiára, elkeseredetten mondja:

— Bár már az ördög elvitte volna, akkor legalább nyugtom lenne tőle.

Mégis a tárgyalás alatt, mikor valaki megjegyezte előtte a fiára, hogy nem kerüli el az akasztófát, felébredt benne az apai érzés, hirtelen elsápadt, rosszul lett úgy, hogy ki kellett vezetni a tárgyalóteremből. A rablóvezér a vádlottak padjáról teljes közönyösséggel nézi végig az egész jelenetet.

Az agyonlőtt csendőr

Csaruga folytatódó kihallgatása során rátértek Sirola csendőr meggyilkolásának ügyére, akit Csaruga 1921 június 21-ikén éjjel Mihajlevci falu kocsmájában lőtt agyon, amikor a csendőr őt le akarta tartóztatni.

A vádlott előadja, hogy ezen az éjszakán ő és társai csendőrruhában a kocsmban ittak, amikor Sirola csendőr belépett és revolvert szegezett melléne. Erre ő leütötte a lámpát és a sötétben dulakodás fejlődött ki. Nem tudja, hogy ki lőtte agyon Sirolát, mert ő abban a pillanatban, amikor sötétség támadt, elmenekült.

A vádirat szerint 1921 június 15-ikén Csaruga a Kraskovics mellett levő erdőben agyonlőtte Matola nevű rablótársát. A rablóvezér ezt is tagadja és azt állítja, hogy csak később értesült Matola meggyilkolásáról, amelyről nem volt jelen. Az elnök erre megjegyzi, hogy a vizsgálóbíró előtt beismerte a gyilkosságot.

— Azért vallottam be, — mondja Csaruga — mert kényszerítettek rá. Nem tudtam, hogyan kell viselkednem, mert

még nem volt dolgom a bírósággal.

Tomics Szvetozár ügyész megjegyzi, hogy egy ízben már állt bíróság előtt és el is ítélték négy évre, amire Csaruga nem válaszol.

A vocsiní rablás

1921 augusztus 16-án Vocsinban kirabolták Fiedler ácsmestert. Csaruga azt állítja, hogy ezt a rablást Predragovics követte el.

Markovics Nikola elnök megjegyzi, hogy Gojanics és Mihajlevics rablótársai azt vallották, hogy ő követte el a rablást, azonban Csaruga továbbra is tagad.

Dr. Tolnauer védő erre megkérdi a vádlottól, meg tudná-e mondani, hogy ebben az időben hol tartózkodott. Csaruga bizalmatlanul fogadja a védő kérdését és indulatosan feleli:

— Mit tartozik ez az ügyhöz? Nem emlékszem rá, különben is mellékes hogy hol voltam. Kicsit szétnéztem a világban.

Ezután az elnök az 1921 szeptember 5-ikén a Cseralije melletti erdőben több földműves ellen elkövetett rablótámadás ügyében intéz kérdést a vádlotthoz. Csaruga most újabb trükkhöz folyamodik: megtagadja büntetését, Mihajlevicsét és Gojanicsot, akik a vizsgálóbíró előtt ellene vallottak és kijelenti, hogy ezeket egyáltalán nem ismeri.

Tagadja azt a vádat, hogy 1921 szeptember 5-ikén Cseralije mellett erőszakot követett el Müller Danica ellen. A ledny sem vallott ellene, hanem egy szemtanú jelentette fel emiatt Csarugát.

Gyilkosság, rablás

1922 július 3-án Csaruga több társával Ostrosin községben 7500 dinárt rabolt el Blasesdk Ivántól. Ugyanezen a napon megtámadták és agyonlőtték a községben Kriszter István ottani földművest. Csaruga azt állítja, hogy nem volt ott a rablásnál, mert akkor Szerbiában tartózkodott. Az elnök figyelmezteti, hogy társai ellene vallottak.

— Lehet, — mondja Csaruga — de én mégsem voltam ott.

Elnök: Miért ismerte akkor be a vizsgálóbíró előtt?

Csaruga: Mert nem akartam helyszíni szemlére menni. A tizenkét nap alatt a csendőrség az egész országon végig hurcolt. Eppen elég volt belőle.

Én csak őrt álltam....

1922 július 12-ikén Csaruga több társával Sarina községben bement Márk Iván kocsmájába, ahol az eléjük menő kocsmárosot lefogták, megbilincseltek és utána kirabolták. A rablók Márktól 4125 dinárt és ékszereket vittek el.

A vádlott Csaruga előadja, hogy ebben a rablásban öten vettek részt.

— Én — mondotta Csaruga — egy másik társammal csak őrt álltam az utcán. A támadást a banda tanácsa, amelynek én voltam a végrehajtó szerve, határozta el. A támadás vezetője pedig egy Séja nevű társam volt.

Ezután Csaruga elmondta, hogy a rablás után a banda az ő felszólítására feloszlott. Később egy erdőben ismét összejöttek. Akkor a banda tagjai kérétek, hogy továbbra is vegye át a vezetést, amibe ő beleegyezett. Csak Séja volt ellene, aki őt alkalmatlannak találta a banda vezetésére. Ugyanekkor a banda egyes tagjai azt indítványozták, hogy egy Fekete nevű embert raboljanak ki. Ő ezt ellenezte, mert Fekete barátja volt neki. Emiatt a banda két pártra szakadt, sőt annyira kiéleződött a helyzet, hogy a két párt egymással harcra is keveredett.

Ez alkalommal két rablótársuk meghalt. Csaruga azt vallja, hogy az eset után levélben értesítette a hatóságokat, hogy sikerült a bandát szétugrasztani. Mikor az elnök kétségbevonja, hogy a hét tagból álló fegyveres bandát egymaga szét tudta oszlatni, Csaruga hallgat.

A bíróság ezután tovább folytatja Csaruga kihallgatását. Az elnök kérdésére Csaruga előadja, hogy vette fel a Nikola Drezsgics nevet és miképpen szerzett erre a névre Otocsácon személyi okmányokat. Otocsáról a névcsere után Andrijevcire ment, ahol Nikola Drezsgics néven jelentette be magát a hatóságoknak — mint kereskedő.

A bíróság rátér 1923 április 20-án Sradedjantiban kirabolt Fuchs Dávid kocsmáros esetére. Csaruga Fuchst és feleségét megbilincselte és társaival elrabolt tőlük 360 dinár készpénzt és több ékszert. A vád ismertetése után Csaruga kijelenti, hogy ebben a rablásban is csak azért vett részt, hogy Fuchs életét megoldalmazza.

Tifuszi járvány Beocsinban

Gondatlanság miatt eljárás indult a Beocsini Cementgyár vezetősége és teleporvosa ellen

Novisadról jelentik: Súlyos egészségügyi botránynak jött nyomára a novisadi egészségügyi felügyelőség, amely megállapította, hogy a Beocsini Cementgyár vezetőségének és teleporvosának gondatlansága folytán veszedelmes tifuszi járvány terjedt el Beocsinban a gyár munkásai között.

Március végén több tifuszmegbetegedés történt Beocsinban, azonban — amint most megállapították — a cementgyár vezetősége és teleporvosa a járványt ellitkolta, nem jelentette be a hatóságoknak és elmulasztotta a szükséges óvintézkedéseket, hogy a betegség terjedését megakadályozza. A gondatlanság folytán három héttel alatt harmincnegyzet megbetegedés történt és a betegek közül ketten, Tarbuk Milka 25 éves munkásnő és Galac Éva öt éves kislány, meghaltak. A novisadi egészségügyi felügyelőség, mikor a járványról értesült, vizsgálatot indított és megállapította, hogy a betegség onnan eredt, hogy az egészségügyi viszonyokat a beocsini

munkástelepen elhanyagolták. A telepen nincs elegendő egészséges ivóvíz és ezért a munkások kénytelenek voltak a kolónia kutjainak vizét ivásra és főzésre felhasználni. A kutak egyrésze az illemhelyek és szennyvíz-vezető csatornák mellett vannak. A Duna magas vízállása miatt a csatornák vize nem tudott lefolyni és a szennyvíz a kutakba szivárgott és az ivóvizet megfertőzte.

Szerdán kiment Beocsinba dr. Jókics Vladán, a novisadi egészségügyi főnökség infektációs osztályának vezetője és dr. Schwarz Péter, a bakteorológiai intézet vezetője, akik megállapították, hogy több kut vize meg van fertőzve. Ezeket a kutakat lezárták és megtették az óvintézkedéseket a járvány továbbterjedésének megakadályozására. A novisadi egészségügyi osztály elrendelte, hogy a beocsini munkástelepen vízvezetékét és megfelelő csatornahálózatot kell építeni. Egyben feljelentést tettek gondatlanság miatt a gyár vezetősége és a telep orvosa ellen.

Bevonták

a határátlépési igazolványokat

A kettősirtokosok küldöttségileg kérik a rendelet visszavonását

A belügyminisztérium a pénzügyminisztériummal egyetértően rendeletet adott ki, amely a kettősirtokosok határátlépését szabályozza. A rendelet kimondja, hogy határátlépési igazolványt csak azok a kettősirtokosok kapnak, akiknek birtokuk az új határvonalak megállapítása folytán esett át külföldre, vagy pedig örökség útján jutottak határon túli birtokukhoz. Azoktól a kettősirtokosoktól pedig, akik az impériumváltozás után vásároltak vagy ajándék útján szereztek maguknak határon túli birtokot, a határátlépési igazolványt haladéktalanul be kell vonni és ezek a kettősirtokosok ezentúl csak rendes utlevéllel juthatnak birtokukra.

A rendelet nagy megdöbbenést keltett az érdekelt kettősirtokosok körében, akik már a napokban lépéseket tettek a rendelet megváltoztatása érdekében. A szuboticaí vámhatóságnál azt a felvilágosítást kapták, hogy a rendelet megváltoztatása csak a belügyminisztériumtól függ és amíg a belügyminisztérium nem vonja vissza, vagy nem módosítja a rendeletet, addig a vámhatóság semmit sem tehet a kettősirtokosok érdekében. A kettősirtokosok most küldöttséget menesztettek Beogradba, hogy a belügyminisztériumban és a pénzügyminisztériumban kérjék a rájuk sérelmes rendelet visszavonását.

Retour...

Az ügyészségi fogházból — az ügyészségi fogházba

A szuboticaí rendőrség több heti nyomozás után május másodikán letartóztatta Kormányos Simon szuboticaí lakatossegédet, Buza Ferenc kanzsai képményseprőségét és Lintner József szuboticaí foglalkozás nélküli csavargót, akik két hónap leforgása alatt tizenegy betörést követtek el Szuboticán. A betörőtársaságot a rendőrség május hetedikén adta át a szuboticaí ügyészségnek.

A megindult vizsgálat folyamán Lintner József nem lehetett rábizonyítani, hogy részt vett a sorozatos betörésekben, mire a vádtanács határozata értelmében május 13-án szabadlábra helyezték. Lintner mindössze két napig élvezhette szabadságát, mert közben egy kis baj történt vele és május 15-én már ismét a fogházcella rácsosablakán keresztül gyönyörködhetett a tavaszi napfényben. Lintner ugyanis, nem az a fiú, aki

csak úgy egyszerűen beletörődjön abba, hogy őt az igazság hivatott őrei ártatlannak tekintsek. Még ki sem került a fogház kapuján, máris furfangos levelet eszelt ki arra, hogy fogházban simlódó társai előtt ne kelljen pirulnia, ha valamikor összekerül velük az életben. Tervéhez híven, az ügyészségtől kapott elbocsátó levelével egyenesen Kormányosék lakására tartott, ahol minden felesleges magyarázat nélkül felmutatta elbocsátó-levelét — hátlapjával. A hátlapon pedig a következő sorok állottak:

»A Józsinak nálam van 640 dinár Pénze, amit nekem adott át agyátok oda neki Simon.«

Kormányosék előtt szent volt a mozgási szabadságában gátolt családfő írása és fizettek szó nélkül. Lintner pedig a pénzzel zsebében kocsiba ült és az éjszaka a külvárosi vendéglők, kurtakocsok és éjjeli mulatók leggalváltabb vendége ő volt. A mulatás simán ment hajnali két óráig, akkor egy kis incidens történt. A mulatóban ugyanis egy cirkáló detektívcsoporthoz felismerte és igazoltatta. Lintner teli göggel, büszkén vette elő az ügyészségen kapott elbocsátó levelét, amit a detektívek gondosan megnézték elől is, — ami nem lett volna baj — de hátulról is, — amiből aztán már baj lett. Az a hatszáznegyvenhárom kölcsön feltűnt a detektíveknek, mert hiszen az tudnivaló, hogy fogoly fogolynak nem kölcsönözhet, ha van is pénze. Lintnert őrizetbe vették és megindították a nyomozást. A nyomozás már reggel kiderítette, hogy a Kormányoséknak szóló írásos üzenet hamisítvány. Lintnert szépen visszakísérték az ügyészségi fogházba.

Apró bűnügyek a novisadi ítélőtábla és törvényszék előtt

A novisadi Tábla és a törvényszék csütörtökön több érdekes bűnügyben tartott főtárgyalást.

Leányrablók a bíróság előtt

Protin Rada gyurgyevói legény Surcsin Milán nevű barátjával együtt, még 1920 novemberében elrabolta szerelmét, Pavlovics Máriát. A lányt elvitték Protin lakására és ott tartották reggelig. Reggel a lány édesapja eljött gyermekéért és a két legényt feljelentette a rendőrségen lányrablásért.

A novisadi törvényszék az 1922 májusában tartott tárgyaláson a szerelmes Protint hat hónapi börtönrre, áldozatkész barátját pedig egy hónapi fogházra ítélte. Az ügy felebbezés folytán a Tábla elé került, amely csütörtökön az ítéletet helybenhagyta.

Örömben lelte az édesapját

Gábor Antal szuboticaí lakosnak 1918 decemberében fia született. A boldog apa tuláradó örömben revolverével a levegőbe lövöldözött az újszülött tiszteletére. Az egyik eltévedt golyó Gábornak a konyhában foglalatosskódó atyját találta, aki nyomban meghalt.

A szuboticaí törvényszék 1922 május 12-én tartott tárgyalásán Gábor gondatlanságból okozott emberölésért három hónapi fogházra ítélte. A novisadi felelőbírói bíróság csütörtöki tárgyalásán ezt az ítéletet helybenhagyta.

Tíz dinárért

Csauh György novisadi lakos 1923 december 11-én éjjel a Darányi-telepen megállította a hazafelé tartó Szekeres Sándort és tíz dinárt követelt tőle azzal a fenyegetéssel, hogyha nem adja oda a pénzt, megöli. Szekeres átadta a tíz dinárt, de másnap feljelentette az erőlyes kölcsönkérőt.

A novisadi törvényszék csütörtökön tárgyalta ezt az ügyet és Csauhot zsarolásért négy hónapi fogházra ítélte.

Három milliárd

koronában állapították meg Szemere Miklós törvénytelen leányának örökségét

Bécsből jelenti tudósítónk: Négy év óta tart az a pör, amelyet Sidding Florentina, Szemere Miklós házasságon kívül született lánya indított meg atyjának hagyatéka ellen. Az elsőfokon a felperes kiskoru leány jogi képviselői kétségtelenül bebizonyították, hogy az elhunyt magyar sportsman elismerte leányának Sidding Florentinát és életében bőkezűen gondoskodott neveltetéséről, sőt barátai előtt többször ismételte, hogy Szemere-nemzetségbeli férjéhez fogja nőül adni.

Szemere Miklós 1901-ben 40.000 korona készpénzt adott át a leány gyámjának s meghagyta, hogy származásának megfelelő ellátásban részesítse. A gyermek legutolsó gyámja Neumeuer bécsi polgármester volt, aki unszolta Szemere Miklóst, hogy készítsen végrendeletet, de ő babonából nem akart végrendeletet s tényleg nem is maradt utána végrendelet, mikor 1902-ben meghalt és természetesen leányáról egyáltalán nem gondoskodott. Mialatt a pör folyt, Sidding Florentina elérte nagykorúságát. 1922-ben a felperes ötmillió koronára támasztott igényt az örökségből, mint amely összeg megfelelt annak a 40.000 koronának, amelyet Szemere Miklós az akkori gyámnak rendelkezésére bocsátott.

Elsőfokon elutasították a keresetet és a pör folyt tovább, míg nem most a törvényszék végső fokon döntött. Pénzügyi és gazdasági szakértőket hallgatott ki s egyben alapos vizsgálat alapján megállapította, hogy Szemere Miklós hagyatéka, amely Londonban, Magyarországon és Csehszlovákiában maradt, 33 milliárd osztrák koronára becsülhető, ennél fogva 3 milliárd koronában állapította meg a felperes igényét, továbbá 600 millió koronát is megítélt 1920 óta esedékes kamatok fejében és a perköltségek viselésére is a pörvesztes félt kötelezte.

A rákosszentmihályi virágágyak

Molnár-Tóth József bűnügyének csütörtöki tárgyalása

Budapestről jelentik: A rákosszentmihályi tömeggyilkosság bűnperében csütörtökön folytatták Tóthné kihallgatását. Nem tudja, mikor ölték meg az öreg Lachmannét. Részletesen elmondja, milyen agresszivitással léptek fel Kanoszsayék az ő férje ellen.

Többször is megkérdeztem férjemet, — mondja — mi célja neki Kanoszsayval és miért ad neki kölcsön minduntalan nagyobb összegeket? Férjem azzal válaszolt, üzleti ügyek.

Rátér ezután arra, hogy a nagyhéten megkezdtek Rákosszentmihályon a tavaszi munkálatokat. Kövesné felett a csoport Kanoszsay készítette el.

Tóthné vallomása után az elnök kérdéseket intéz hozzá. Tóthné azt állítja, hogy a férje által hazavitt ruhák, ékszerek származásáról nem tudott.

Ezután a bíróság megkezdi Kanoszsay Dezsóné kihallgatását. Az ügyészség azzal vádolja, hogy Köves Gyula és az öreg Lachmanné láb alól való eltételét egyes részletekben szándékosan előmozdította, a házátírással elkövetett magánokirat-hamisítás büntette is terheli, valamint bűnpártolás, mert segítette a Kövesné hullájára fölé emelt virágágy elkészítésénél. Az asszony semmiben sem érzi magát bűnösnek.

Arra a vádra, hogy a virágágyak elkészítésénél segédkezett, kijelentette, hogy ő gyanútlanul kezdte a

virágágyat csinálni, fogalma sem volt róla, hogy ki fekteti az alatt.

— Molnár-Tóth még biztatott bennünket, hogy csak jól ássuk fel és igazítsuk el a kertet, ha Lachmanné hazajönnek, legyenek meglepve.

— Husvétra elutaztunk. Husvét után kedden vagy szerdán érkezünk haza és mikor bementünk a házba, nekem feltűnt, hogy a kisszobában milyen rossz a levegő! Rossz volt a levegő az egész házban, de a kisszobában olyan fülledt szagot éreztünk. Röviddel eladtuk a házat Szántóknak. Tóthtal május 8-án beszéltem utoljára. Kérdezősködtem felőle a Lachmanné-féle meghatalmazásról. Ő durván rám szólt, majd megütött.

Ezután a tárgyalást péntekre halasztották.

HIREK

— **Skerlics Jován-émlékünnepély Beogradban.** Beogradból jelentik: A beogradi sajtó hasábjait szentel Skerlics Jován, az író és politikus emlékének, halála tizedik évfordulója alkalmával. Skerlics egyike volt a szerb irodalom és publicisztika legkimagaslóbb alakjainak és mint a *Knyazsevinik Glasnik* szerkesztője fontos szerepet töltött be a politikai életben.

— **A becskerekeli Pribicsevics-párt ülése.** Becskerekéről jelentik: A becskerekeli demokrata-párt Pribicsevics-frakciója vasárnap délelőtt tartja első ülését.

— **Rekvium Karakásevics Gábor emlékére.** Subotica város volt rendőrfőkapitányának, Karakásevics Gábor emlékére szombaton délelőtt 11 órakor tartják meg a negyven napos gyászmisét a görögkeleti templomban. A rekviumen a városi tanács teljes számban megjelenik.

— **Megindulnak az orosz-japán tárgyalások.** Tokióból jelentik, hogy ott elterjedt hírek szerint Szovjetország és Japán között rövidesen megindulnak a tárgyalások.

— **Raics Balázs plébános édesapja meghalt.** Raics Balázs plébános, nemzetgyűlési képviselőt súlyos csapás érte. Édesapja, Raics Illés szuboticaí tekintélyes gazdálkodó csütörtökön este 71 éves korában agyszélhűtés következtében meghalt. A munkás életű, közbecsülésben álló Raics Illést szombaton temetik.

— **A szuboticaí rendőrségről.** Nincsic Miklos rendőrfőkapitány, a rendőrfőkapitányság titkára, hat heti szabadságra távozott.

— **A spanyolok marokkói harca.** Marokkói jelentés szerint a fölkelők folytatják az ellenállást. Albucemast repülők bombázták. A spanyolokat sikerült elvágnia *Sidi Messoudtól*, emellett 3 nagy ágyút, 20 géppuskát, 600 karabélyt és 400 öszvért zsákmányoltak. A foglyul ejtett spanyolok száma 450.

— **Összeül a csehszlovák parlament.** Prágából jelentik: A csehszlovák parlament május 20-án ül össze. Az ülésnek azonban mindössze három napig fognak tartani, azután ismét elnapolják a parlamentet.

— **Fiatalkoru tolvajbanda Szekicsen.** Szekicsről jelentik: A szekicsi csendőrség öt tagból álló kiskoru tolvajbandának jött a nyomára. A csendőrség két kiskorut magához is állított. A tolvajbanda rejtékhelyén nagymennyiségű lopott holmit találtak. A kiskoru bűnözők ügyében tovább folyik a nyomozás.

— **Ujjáépítik a novisadi Dunapartot.** Novisadról jelentik: Stefanovics Zsarkó polgármester vezetésével az államvédelmi bizottság kirendeltsége megvizsgálta a Dunapartot. A bizottság megállapította, hogy a part több helyütt erősen megvan rongálva. A beomlott részeket ujjá fogják építeni.

Hivatalosztásra itélték Nagy Ernő magyar nemzetgyűlési képviselőt. Budapestről jelentik: Szabolcs megye közigazgatási fegyelmi választmánya hivatalvesztésre ítélte Nagy Ernőt, Bereg alsó-vereckei járásának főszolgabíróját, aki ez idő szerint nemzetgyűlési képviselő, aki ellen folyó két fegyelmi ügyben nemzetellenes hazafiailan magatartás, hivatali eskü megszegése, közpénzek jogtalan felhasználása, hűtlen kezelés címén indult vizsgálat. Az ítélet megállapítja, hogy Nagy Ernő önként ajánlkozott a csehszlovák kormánynak, amelytől podzsupáni állást fogadott el és azonkívül elősegítette Magyarországon a kommunizmust.

Véres verekedés. Osziyekről jelentik: A városi kiserdőben nagyobb társaság mulatozott, amelynek tagjai részeg fővel csakhamar verekedni kezdtek. A verekedés hevében Dugacski mérszároskést rántott és Jankovics Milán örmestert, aki bő-kittőleg lépett közbe, leszúrta. Végül is egy nagyobb csendőrküldönmény fogta közre a verekedőket és az egész társaságot bekísérték a rendőrségre.

Öngyilkosság. Becskerekéről jelentik: *Moinár István* 65 éves novibecsei földműves szerdán délután bezárkózott lakásába, ahol szíven szúrta magát. Tetőtét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

Holttestet fogtak a Tiszából. Becskerekéről jelentik: Néhány nappal ezelőtt a Tiszába fult *Horvát B. István* novibecsei munkás. Holttestét szerdán délután fogták ki a vízből.

Becskerek város közgyűlése. Becskerekéről jelentik: Becskerek város közgyűlése szombaton délelőtt közgyűlést tart.

Becskereki kiküldöttek a tisztviselők szövetségének kongresszusán. Becskerekéről jelentik: A tisztviselők beszerzési szervezetének országos kongresszusán, amelyet június 17-én és 18-án tartanak meg Skopljában, a becskereki szervezet részéről *Gruics Novák* szervezeti igazgató és *Pérics Lázár* igazgatósági tag vesznek részt.

A városi gyilkosság gyanúsítottját pénteken adják át az ügyészségnek. *Vojnic Rogics Márk* ügyében a rendőrség befejezte a nyomozást. Az a vád, hogy *Vojnic* gyilkolta meg *Virág Mariát*, a nyomozás folyamán nem igazolódott be, azonban a súlyos gyanúok alapján a rendőrség még sem helyezte szabadlábra, hanem pénteken délelőtt átadja a szubotica ügyészségnek.

Földrengés pusztított Törökországban. Konstantinápolyból jelentik: Erzenum környékén heves földrengés pusztított. 50 ember meghalt.

Désy Zoltán temetése. Budapestről jelentik: *Désy Zoltán* temetése csütörtök délután folyt le a parlament kupola csarnokából. A ravatalnál elsőnek *Ravasz László* református püspök mondott gyászbeszédet. A nemzetgyűlés nevében *gróf Apponyi Albert*, a kormány nevében *Bethlen miniszterelnök*, az erdélyiek nevében *Ugron Gábor* bucsuztatta el. A Kerepesi-temetőben, a sírnál *Ravasz püspök* rövid imát mondott, majd az ifjuság nevében *Csanádi* mondott beszédet. A temetésen a magyar politikai élet minden számottevő szereplője megjelent.

Emelkedik a Béga vízállása. Becskerekéről jelentik: A Béga víze rohamosan emelkedik. A víz állása Becskereknél 725 centiméter.

Első áldozás a szuboticai Ferenc-rendiek templomában. Május 29-én, Áldozásünnepkor reggel 8 órakor a Ferenc-rendiek zárdatemplomában ötszáz gyermek vesz részt először az áldozásban.

Hamis ötszázalósokkal árasztották el Erdélyt. Máramaroszigetről jelentik: A határmenti városok rendőrsége erőlyesen nyomoz egy kiterjedt pénzhamisító banda után, amely egész Erdélyt és Máramaroszigetet hamis 500 lesekkel árasztotta el. A rendőrség már nyomában van a pénzhamisítóknak.

A Horthy ellen tervezett merénylet bűnügyének a fővárosi bírósága. Budapestről jelentik: Horthy kormányzó elleni merényletterv bűnügyében a budapesti ügyészség elkészült a vádirattal. Az ügyészség *Szitaron Sándor* vasesztérgályost felségsértés elkövetésére létrejött szövetség büntette, *Paczuna Géza* lakatossegédet és *Szokolai József* bronzmunkást felségsértés fel nem jelentésének büntette miatt vonja felelősségre. A bűnügy fővárosi bíróságát május 26-ára tűzték ki.

Javítják az utakat a topolai járásban. Topoláról jelentik: A topolai járásban a legközelebb már megkezdik a törvényhatósági utak javítását. Az utjavításra száz köbméter kavicsot használnak fel.

Jegyzőváltások. Topoláról jelentik: A belügyminiszter *Csantavérre Matkovics Béla* topolai és *Topolára Iskruljev Tósz* csantavéri jegyzőt nevezte ki. A jegyzők már elfoglalták új hivatalaikat.

Gyarapodott a szuboticai városi könyvtár. A város tulajdonát képező tanítói könyvtár háromszáz kötetét, a városi tanács rendeletére, hozzácsatolták a szuboticai városi könyvtárhoz. A könyvek átvétele a napokban fog megtörténni.

Időjárás. (*Popovics György* közoktatásügyi inspektor jóslata.) Az idő továbbra is állandó meleg jellegű marad, aminek a mi vidékünkön rendes következménye, a helyi zivatarok képződése.

Állami kórházat építenek Dárdán. Dárdáról jelentik: Az egészségügyi minisztérium elhatározta, hogy *Dárdán* egy nagy, modern kórházat építtet. Az építkezéseket még a nyár folyamán megkezdik.

Bácskai magyar katonafiúk üdvözlötte az albán határtól. A Gyakovicán szolgáló bácskai magyar katonafiúk a Bács-megyei Napló útján küldik üdvözlőlevelet hozzátartozóiknak. A levelet a következők írták alá: *Hoschek Ignác* Noviszad, *Diesler József*, *Jung Márton*, *Kichler János*, *Kula*, *Fogarasi István* Noviszad, *Mészáros István*, *Petrovics Ferenc*, *Szabó Sándor*, *Rózsa Antal*, *Ledenyi János* Szentá és *Butter Márton* Bács.

Dr. Nagy Ödön szubotica ügyvéd értesíti ügyfeleit, hogy ügyvédi irodáját VIII. *Kraja Alekszandra* ul. 1. (Leibach-palota) I. em. helyezte át.

A prágai benzínpanama ügyében befejezték a vizsgálatot. Prágából jelentik: A hadügyminisztérium a benzínpanama ügyében befejezte a vizsgálatot. A vizsgálat eredményeképpen kilenc katonatiszti hadbírósg elé állítanak.

Dr. Faragó Géza elutazott, rendelései június 15-ig szünetelnek.

Gyomorfiadás, étvágyhiány, emésztési-zavarok, melyek gyakran csakis a belek renvheségének következményei, a »*Ferenc József*« keserűviz használata folytán rövidesen emulnak.

Lepedat I. Jovanović szubotica főeljárítóknál vásárolt sorsjegyek közül május 14-én kisorsoltattak:

10.000 dinárt nyert:	83580.
8000 dinárt nyert:	99544.
2000 dinárt nyert:	19469 65561.
1000 dinárt nyert:	62278 86957.
600 dinárt nyert:	16965 19499 30210 35646 71 35828 36092 47720 56797 57481 86996.
400 dinárt nyert:	1602 4584 6845 7938 8126 49 95 8677 78 9818 91 11167 12550 13804 17 70 81 15203 7 16 36 95 16482 83 16924 44 63 72 83 99 18632 66 19430 31 68 22138 45 92 23837 50 60 71 72 73 25836 94 27823 59 71 72 97 27917 65 74 28315 29509 46 96 30206 31 31228 34014 15 77 35642 79 35803 12 73 36014 36 66 37232 87 38410 88 40645 42441 44 51 68 43831 55 79 84 94 47772 86 99 48216 78 48901 93 51062 65 55868 56178 56708 30 40 80 88 57412 49 87 58209 59160 200 59386 60418 30 90 62290 64604 65219 65517 38 42 67714 34 45 74 95 68063 84 71595 72001 66 78424 29 79964 88 80307 23 49 80776 82100 85833 53 86901 41 88319 90101 38 91351 67 86 94 91650 94126 76 95701 52 97017 78 99579.

Ami Önnek kell, az — *Elsafluid!* Ez az igazi háziszor, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. *Feller V. Jenő* gyógyszerész, *Stubica-Donia*, Centrál 185. sz. (Hrvatska).

SZINHÁZ

Marinka a táncosnő tiz előadása

A *Szombori Műkedvelő Zenekar* sorozatos tiz előadásban játszotta a *Marinka a táncosnő* című operettet és a szerdai tizedik előadás után meg kell állapítani, hogy nem közönséges műkedvelői siker az, amit a szombori műkedvelő gárda ezzel az újabb teljesítményével aratott. A eddigi sikeres operettbemutatók után a *Műkedvelő Zenekar* most elérte azt, ami a legjobb vidéki szintársulatoknál is ritkaságszámba megy: tizszer egymásután állandóan zsufolt nézőtér előtt játszotta *Jean Guibert* szépenéjű operettjét. Ez a tény meggyőzőbben beszél minden dícséretnél.

Mégis a tizedik előadás után nem lehet szó nélkül hagyni a lelkes műkedvelők tehetséges munkáját sem. A címszerepet játszó *Oswaldné Buckovics Maca* egy kifogástalan énekével, mint rutnizott játékaival, *Markovics Bözsi* kiltűnő szubrett-kváltásával, amelyek énekben, táncban és játékban egyformán megnyilvánulnak, *Tieger Mihály*, *Zsigmond Tibor*, *Kovalovszky József* és a többiek kiváló produkciójukkal mind méltán rászolgáltak arra a meleg ünneplésre, amelyben a közönség minden este részesítette őket. A sikerben méltán osztozott a többi szereplő is. *Elismerés* illet *Oswald Nándor* karnestert, aki nagy tudásával érte el a zenei ensemble kifogástalan együttműködését és nagy ambícióval dirigálta a zenekart. *Schell Károly* ügyes rendezése emelte a darab sikerét.

A lelkes közönség a szerda esti bucsuelőadáson fokozott szeretettel ünnepelte kedvelt színészeit. A rendező egyesület virágosokrain kívül a *publitum minden felvonás végén és a nyílt színen is valóságos virágövel árasztotta el a szereplőket*, akiknek az egyes tánc- és énekszámokat többször meg kellett ismételnők.

A szombori közönség ovációja méltó jutalma volt a szereplőknek és rendezőknek és a »*Marinka a táncosnő*« sikere után szeretettel várják a szomboriak a *Műkedvelő Zenekar* pompás együttesének újabb debütjét. —16.

SPORT

Párisba utazik a szuboticai alszövetség elnöke. *Malagurszki Babián* a szubotica alszövetség elnöke a jugoszláv válogatottnal Párisba utazik, ahol végignézi a futballversenyeket.

Lewden kiltűnő formában. Párisból jelentik: A *Stade Francais-Polytechnic Harriers* (London) klubközi versenyét 5000 főnyi közönség nézte végig. A viadalt a franciák nyerték meg 5:9 arányban. A verseny nagy eseménye *Lewden francia magasugróbajnok* első startja volt. *Lewden* javítás nélkül ugrotta át a 190 cm-re tett léceket. Érdekesebb eredmények még: 100 méter: *Rousseaux* (SF) 11.2 mp. 400 méter: *Ripley* (PH) 51.4 mp. Egy angol mérföld: *Chambers* (PH) 51.4 mp. Három angol mérföld: *Herrnster* (SF) 15 p 42 mp. Távolugrás: *Coulland* 683 cm.

Moravetz zeneműkereskedés

Timisoara (Temesvár, Románia)
Világvárosi nívóju szaküzlet. Bármilyen zeneműre van szüksége, kérje egy lapon, gyorsan pontosan és a legolcsóbban kapja tőlünk. Jegyzékek ingyen. 899

A műértő közönség fotografusa *Reményi*.

Jegyzőket, ékszerket, hogyha boldog akar lenni *KREKUS* óráis üzletébe, legolcsóbban lehet venni. *FARKAS-HÁZ*.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1924. május 14.

Genf deviza 693 háromnegyed.
Berlin deviza 525½, valuta 514.
Bécs deviza 871, valuta 868.
Prága deviza 42.6750, valuta 42.70.
London deviza 353.
Newyork deviza 124.

Novíszadi terménytőzsde, május 15. A forgalom ma is szűk keretek között folyt le. Az irányzat lanyha. Irányárak: *Buza* bácskai 79—80 kg.-os 315 dinár. *Zab* 270 dinár. *Tengeri* 675 dinár. *Liszt* 0-ás 490 dinár, 2-es 445 dinár, 5-ös 380 dinár, 6-os 330 dinár, 7-es 285 dinár. *Korpa* 210 dinár.

Beograd, május 15. Zárlat: Bécs 11.48, Genf 14.40, Bukarest 39.75, London 355.50, Milano 361.90, Newyork 81.75, Páris 4.89, Prága 239.50. A dinár határidő jegyzései: Zürich, ultimo 14.42, Prága ultimo 240, Páris ultimo 4.94.

Zürich, május 15. Zárlat: Beograd 6.95, Newyork 564.50, London 24.67, Páris 33.40, Milano 25.1250, Prága 16.60, Budapest 0.0065, Bukarest 2.85, Szófia 4.10, Bécs 0.007965.

Budapest, május 15. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Beograd — Dinár 1070—1100, London — Font 377400—387400, Páris — Frank 5100—5260, Prága — Szokol 2540—2610, Bukarest — Let 435—450, Milano — Lira 3830—3950, *Takarék korona* 124.

Értéktőzsde. A bankközi forgalom üzletellen volt. Általában előfordult árfolyamok (ezer koronákban): Magyar Hítel 640—650, Osztrák Hítel 235—238, Hazai bank 245, Keresk. bank 1375—1430, Angol-magy. 70, Földhitelb. 360—370, Pesti Hazai Takarékp. 4400—4450, Köszén 3750, Salgó 675, Kohó 600, Urikányi 1075, Fegyver 1200, Ganz Dan. 3700, Láng 160, Schlick 82, Rimamurányi 145, Pallas 185, Franklin 108, Államvasut 650.

NYILT-TÉR

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a legszeretebb hitves, anya, nagymama és rokon

Frank Sándorné

szül. Agulár Zseni

életének 62-ik évében, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

Hült tetemeit f. hó 16-án d. u. 2 és fél órakor fogjuk a Bene Sudareviceva-ul. 14. sz. gyászházból az izr. sírkerbe örök nyugalomra helyezni.

Subotica, 1924. május hó 15.

Legyen neki oly könnyű a föld, mint amilyen nehéz bánatunk.

Az elhunytat gyászolják:

Frank Sándor, férje
Frank Andor és neje szül.-Gross Maca, öz. Bernhardt Frigyesné
szül. Frank Rózsi, Dér Gyuláné szül. Frank Margit és férje Dér Gyula, Frank Pál és neje szül. Csóvics Eta gyermekei, menyei és veje. **Sesler Jánosné** szül. Agulár Mária, öz. Borostyán Antalné szül. Agulár Mária testvérei. **Bernhardt Ancl és Dér Györgyike** unokái.

„A két árva”
„Ut a boldogság felé”
„A sátán helytartója”
„A böregér”
„Borgia Lukrecia”
„Monna Vanna” stb.

BALKAN FILMEK

NOVISAD

NYILTTÉR.

Igen tisztelt megrendelőinknek és vevőinknek b. tudomására adjuk, hogy szövetkezetünket május hó 1-vel újra szerveztük és sikerült Zagrebból május hó 15-től kezdve üzletünkönél egy kitűnő francia szabászt alkalmazni, aki az angol szabásban is elsőrangú munkaező, úgyhogy ez időtől kezdve a nagyérdemű közönség legmodernebb és legkényesebb igényeit is kielégíthetjük.

Ugyanígy sikerült áruraktárunkat is a legjobb minőségű angol és cseh kelmével kiegészíteni, amelyeket igen méltányos áron bocsájtunk b. megrendelőink rendelkezésére.

Megrendeléseket kedvező részletfizetések mellett is elfogadjuk.

Pontos és kifogástalan kiszolgálás!

Szabómunkások Termelő Szövetkezet
Subotica, Jelašiceva ul. 9.

3433

Alulírott a mai napon átvettem Palicson a Kollár-féle vendéglőt (a főbejárattal szemben). Felhívom az üzlet hitelezőit, hogy követeléseiket nálam 3 napon belül jelentsék be. A később érkező követeléseket nem veszem figyelembe.

Subotica, 1924. május 14.

3443

Majoros János
vendéglős.

Árverési hirdetés.

Folyó évi május hó 20-án d. u. 3 órakor közhatalos nyilvános árverésen a saját helyiségünkben, Kralja Aleksandra ul. 20. szám alatt a következő raktáron lévő faáru kerül eladásra:

- 326.436 köbméter deszka
- 124.465 „ léc
- 75.141 „ staffli
- 213.283 „ faragott épületfa
- 174.262 „ fenyőrönk és
- 44.860 folyó méter széldezka.

Az árverési feltételek megtudhatók saját helyiségünkben naponta a hivatalos órák alatt.

Novi-Sad, 1924. május 10-én.

3429

„UGALJ“ R.-T. Novi-Sad.

Építőanyag Ipari Részvénytársaság

PILOT ZAGREB

VAJDASÁGI KÉPVISELETE

Eugen Árpádfy, Subotica

Paje Dobanovačkog ulica 5.

Mindenemű építkezési anyagok raktára és nagybani eladása.

Cement	Épületfa
Mész	Facement
Kátránypapír	Majolikalapok
Ruberoid	Keramitlapok
Gipsz	Keramik kövezettéglák
Alabastr	Samottégla
Stukatur	Samottliszt
	stb. stb.

Figyelem!

Eredeti Hatschek ETERNIT fedőpala.

Kizárólagos joggal a Vajdaságra.

Hazai gyártmányú égetett kályhák, takaréktűzhelyek, szolid garantált minőségben.

3360

Dzsávics, Hódi templom-festők

művészi kivitelben elvállal szobafestést, mázolást, műerezést. Tanonc felvétel. Cim: Subotica gimnazija, Vel. Bečkerek Roknics foto-szalón.

3310

3636

MASSEY-HARRIS KÉVEKÖTŐZŐ

és fűkaszálók, 1924. évi modell, legújabb rendszerű amerikai petroleum-motorok 1 és fél lóerőtől 6 lóerőig Fiumén keresztül megérkeztek és AZONNAL SZÁLLITHATÓK

„RECORD“
IPARI és KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
OSIJEK

3 üléses, alig használt kifogástalan állapotban levő „WANDERER“

TURA-AUTÓ

eladó. Bővebbet a kiadóban, vagy Subotica 190 telefon szám alatt.

3234

ELŐNYÖS ÁRON ELADÓ:

20 HP Sauggas Motor (Generator és dynamo) Gatter, Fournirgép, Körfűrész, Furó és csiszoló gépek, Gyalugépek és padok felszeretéssel, nemkülönben a butor- és fafeldolgozáshoz szükséges egyéb gépek és szerszámok (vasenyvezőbakok). Továbbá a raktáron nagy választékban levő különféle szobák — felszámolás folytán — előállítási Telefon 50. áron eladók. Telefon 50.

BUTORGYÁR RT. APATIN

3650

V. Orel és Társa, Novisad

Bogovinai szénbányák vezérképviselője, szállít általánosan elismert bogovinai 5500 kalóriás szén eredeti bányáirakon.

Jól bevezetett képviselők kerestetnek.

3628

BECKI DRUG SUBOTICA

GABONÁS ZSÁKOK	TECHNIKAI CIKKEK
PONYVA	gép- és varrószíj
ZSIMEG	OXIGÉN
KÖTÉL	Gép, henger és motorolajok,
KÁRPITOS CIKKEK	benzin, tovíta, kocsikenőcs,
GYAPJUTAKARÓK	szerszámok, szerszámgépek,
MALOMHEVEDEREK	malomfelszerelési cikkek.

Telefonszám: 412. - Sürgőnycim: BEKDRUG

FŐKÖNYVELŐ

mérlegképez, elsőrangú organizator, teljesen önálló, kipróbált erő, a gabona- és malomszakmából, jelenlegi állását változtatni óhajtja. — Szives értesítést „100“ szám alatt a kiadóknival továbbít

A legjobb, legtartalmasabb, legolcsóbb magyarnyelvű méhészeti szaklap a Stari-Bečejen megjelenő

„Vajdasági Méhészeti Lapok“

Tartalma, főleg népszerű mellékletei, mindenkit érdekelnek. Előfizetés az 1923. évre 60.— dinár, az 1923—1924. évekre 100.— dinár. Mutatványszám 6 dinár ellenében bérmentve.

Prima téli szalámi vágásra teljesen érett, állandóan raktáron.

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Mielőtt gépelejat, hengerelejat, tovottezsirt vásárolnak a küszöbön levő cséplésre, saját érdekükben kérjenek ajánlatot:

Kemény Arnold cégtől, Vel.-Kikinda
Telefon: 93. Csoportos rendelések esetén kedvezmény.

Suboticára beköltözni szándékozó vidéki földbirtokos 4—5 szobás

LAKÁST KERES

lehetőleg a beltérhez közel. — Ajánlatok az „Athenaeum“ könyvkiadó címére küldendők, Subotica, Aleksandrova ulica 5.

3529

Jó minőségű gyanta

nagyobb mennyiségben eladó.
Cim: Bega-hirdető, Veliki-Bečkerek.
3515

MOTORHAJÓ KÖZLEKEDÉS

STARIBEČEJ és NOVIBEČEJ KÖZÖTT:

INDUL:
Staribečejről 1/2 5, 1/2 8, 1/2 10, 1/2 14, 16 órakor
INDUL:
Novibečejről 1/2 6, 9, 1/2 12, 15, 17 órakor

FÜZŐKÜLÖNLEGESSÉGEK

Haskötők, melltartók eredeti francia és angol modellek után készülnek
DIMITRIJEVIC JULISKA
füzőtermében, Scotus Viatora ulica 10.
Tisztítás és rossz fűzők ujjaalakítása a legpontosabban eszközöltetik.

WEISZ JENŐ kefeárugyára

Subotica, Telefonsz. 139.
AJANLJA
KITÜNŐ MINŐSÉGÜVERSENYENKIVÜLI KEPE, ECSET, SEPRÓ, MALOMKEPE GYÁRTMÁNYAIT

226

STRAND megnyitása 18-án vasárnap

május 15-től
csütörtöktől
május 18-ig
vasárnapig

Litka

Álarcos emberek

szenzációs kalandor dráma 2 részben.
I. rész: A hazug Maharadzsza 6 fölvonásban.
Főszerepben: HARRY PIEL.

LEVELEZÉS

Beográdi önálló kőfaragó. 29 éves. r. k. válófélben. ezután keresi 24—28 év körüli leány. elvált vagy gyermektelen özvegy ismeretségét, ki 50—100.000 dinár hozománnyal rendelkezik. Csakis fényképes és teljes című levelekre válaszolok. H. Gy. kameno-rezac Beograd, Višegrad-ska ulica 9. 3505

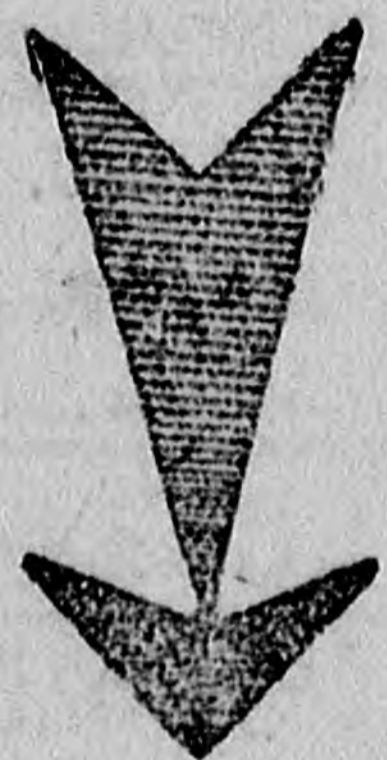
Házasságot jobb körökbe diszkrétan elintéző »Közvetítő-iroda« Subotica, I. Agina ulica 11. 3649

PINCÉR-TANONCOK FELVÉTELNEK HOTEL SLOBODA SOMBOR

FOGLALKOZÁS

Teljesen perfekt, komoly, önálló munkacró. angol és francia szabász. műhelyvezetőként, továbbá gyakorlatos, ügyes, jobb segéd felvételnek. Személyes jelentkezés »Jelena« női divatszalonban délután 6—7 órákor. Subotica, Aleksandrova ulica 11. korzó. 3647

Állandó jó otthonra talál házas, intelligens nő, aki jól főz s a háztartás kelteihez ért. Ajánlatokat Lessich papírkereskedése Staribecsén továbbít. 3614

ELADÓ

jókarban lévő
CASALI
tengerimorzsoló.
Cím: BEGA HIRDETŐ
Volicki-Bečkerek.

Intelligens leány többévi gyakorlattal, laboratóriumba állást keres. Leveleket a kiadóba »Szorgalmas« jellegre. 3621

Borbélysegéd magas fizetéssel és teljes ellátással azonnali belépésre felvételt. Ficsor fodrász, Stara-Kanjiza. 3609

Kifutóleányt felvesz Transport d. d. Subotica. Segedinski put. 3618

ELADÓ

háromszobás és két-szobás ház együtt vagy külön, közel a piac-hoz. Cím a kiadóban.

Elsőrangú varrónő ajánlkozik jobb házakhoz. Címeket kér a kiadóba leadni. 3623

Fiatall röviddivatruszegéd azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóban. 3648

Stráfkocsi

teljesen új, alig használt, 25—30 mm. hordképességgel jutányosan

eladó

Sombori Kocsigyár

Hintók, hajtókocsik
állandó raktáron!

Perfekte Kanzlei-beamtin deutsche Sprache, Maschinenschrift und Stenographie mächtig, aufzunehmen gesucht. Kenntnis der serb. Sprache bevorzugt. Medjanski i Drug. Subotica. 3631

Gazdasszonynak ajánlkozik, esetleg vendéglőbe, idősebb idő. Cím a kiadóban. 3645

UJ! UJ!

FRANCIA SZABÁSZ

szabómunkások
TERMELŐ
SZÖVETKEZETÉBEN
Subotica Jelašićeva u. 9.

Szolid árak!
Pontos kiszolgálás!

Özvegyasszony magános úrnál vagy kisebb családnál házvezetőnői állást keres. Cím a kiadóban.

Bérmálásra

ékszerek és órák

a legolcsóbbak

ÁDÁM IMRE

órák- és ékszerész
Subotica Rudićeva u. 12

Jobb házból való 14—15 éves fiú tanoncnak fizetéssel felvételt. Kozmetikai laboratórium, Agina ul. 6. 3639

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkercsők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkódokhoz válasz helyre melléklendő.

Szakácsnő kerestetik a Két darab Hofherr cséplő-garnitúra, egy 8 HP és 10 HP, teljes felszereléssel, egyik 12 éves, a másik 15. más vállalat miatt sürgősen eladó. Apró Ferenc Senta, Beogradska ulica 27. 3546

Utazót, aki egész Jugoszlávia területére cikkeim terjesztését szíveskedne vállalni, keressék. Fehér és fia, Srbobran 3661

Deutsches Fräulein sucht Stelle per sofort oder 1. Juni. Unter »Sofort« an d. Verwaltung d. Blattes. 3655

VÉTEL-ELADÁS

Magánjáró. 8 HP. 1 drb. 6 HP huzatos cséplőgarnitúra sürgősen eladó. Váscsik Péter, Subotica. 3530

»Diadal« mosógép. nélkülözhetetlen, gyártja Ujváry F., Temerin. Képviselek kerestetnek. Prospektus ingyen. 3642

Két darab Hofherr cséplő-garnitúra, egy 8 HP és 10 HP, teljes felszereléssel, egyik 12 éves, a másik 15. más vállalat miatt sürgősen eladó. Apró Ferenc Senta, Beogradska ulica 27. 3546

Eladó 6 HP huzatos cséplőgarnitúra teljes felszereléssel. Garrett-kazán Marshall-cséplővel, üzemenkés állapotban. Eleven András, Horgos. 3235

Teherautót keresek megvételre. Ajánlatok Molnár könyvkereskedőhöz Senta, Bácska. 3587

GARTIN kertibutor email-festék: piros, zöld, kék, fehér. Klein Géza Subotica. 3638

Eladó ház fűszerüzlettel, azonnal átvehető lakással. V. Neretvanska ulica 7. 3602

UJ IPARI!

UJ IPARI!

Állandó kiállítás!

Subotica, Bene Sudarevićeva ulica 34.

Vig Zsigmond Sándor

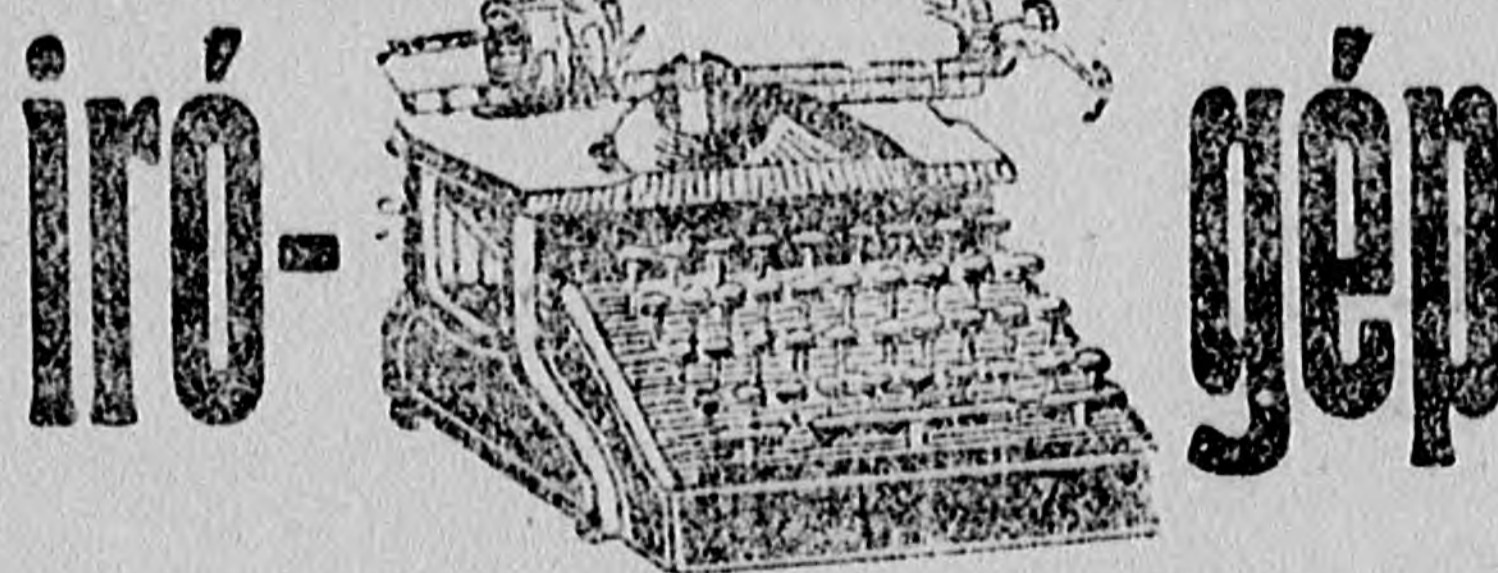
könyvkereskedés Subotica

BEÉRKEZETT KÖNYVUJDONSÁGOK:

Apuleius: Az aranyzámár	Din 105.—
A. Baillon: Egy jó Mariska története	» 56.—
P. Benoit: Ferté kisasszony	» 84.—
Frapié: A leányság	» 52.—
J. Faust: A boldogság tudománya	» 52.—
C. Lemounier: Ember a szerelemben	» 56.—
J. London: Az óceán meséi	» 39.—
Ujhelyi: Feleségem, feleséged, feleségünk	» 52.—
H. G. Wells: A világ története	» 98.—

Rendeléseket utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett intézzük el! 3606

MINDEN RENDSZERŰ

DEUTSCH IZIDOR

írógép szaküzlet és javító műhelyben
Subotica, Aleksandrova ul. 5.

Jókarban lévő használt írógépek raktáron. Írógépek javítása és karbantartása. Írógépszallag, karbonpapír raktáron.

KÖRZŐ

május 15-től
csütörtöktől
május 18-ig
vasárnapig

Sátán bilincs

dráma 5 fölvonásban.

Főszerepben: Ressel Orla, Erich Kaiser Titz

Eladó egy fedeles hintó. Kragujevačka ulica 13. 3644

26 HP. 18 HP gyári magánjáró. szivógázmotoros cséplőgarnitúra eladó. Ujváry, Temerin.

Fogtechnikust keresek.

Csak elsőrendű munkást, aki mindennemű arany munkában és — kaucukban perfekt. Belépés június elsején
Dr. GIGA LUČIĆ
fogorvos Vel.-Bečkerek 3626

Angol teniszcipők vékony gumitalppal, uraknak 150. hölgyeknek 140 dinárért vidékre utánvétellel kaphatók. Sugár Béla divatruházában Subotica. Karadiorjev trg 8. 3457

Eladó nagyon jókarban lévő, négy-szobás, fordított ház. Két szoba, konyha, éléskamra elfoglalható. — VII., Vajlevska ulica 5. 3552

Iparosnak, kereskedőnek alkalmas háztelek eladó Suboticán. Cím: Karlovičevendéglo, posta mellett. 3506

Borbélyok figyelmébe!

Ondolást és fésülést szakszerűen és gyorsan kitanított Kummerkramer nőfodrász, Sombor. 2984

Eladó három használt Ganz duplahengerszék. 220—475, kettő azonnal, a harmadik két hónapon belül szállítható darabonként 16.000 dinárért. Levelekre nem válaszolok. Lenhardt Antal, V.-Kikinda

Egy 7 HP nyersolajmotor minden elfogadható ártért eladó: üzemen megtekinthető. Vinczel József, Cantavir. 3616

Keresek megvételre nyersolaj, szivógáz, gőzcséplőgarnitúrát. Nitya Neckov Oroszlámos, Bánát. 3651

Horgoson, közvetlen az állomás mellett, a Drach-féle vendéglő, családi okok miatt eladó vagy megfelelő tőkével társat keres. Bővebbet ugyanott. 3672

Zongora, rövid, egyenes hurok, minden elfogadható áron eladó. Ujváry, Temerin. 3640

Fagyaltgép, 6 lt. cinezett réztartánnyal, nagy lendkerékkel, hozzávaló három 4 lt porcelántartányos fagyaltaparattal, felszereléssel, keveset használt, jó állapotban, jutányosan eladó. Hotel Srpska Krana, Požarevac, Srbija. 3657

Meszelő-nyeleket

kisebb és nagyobb mennyiségben bárhova szállítók sombori raktárából

Spitzer Hermann
Sombor, Kara Gjorgje 8
Telefon 229.

Olcsó 30 nap! Női és férfi, impregnált és gumiköpenyek, finom férfilitőnyök, raglának és fiuruhák rendkívül leszállított árakban Eisler Izsonál, barátok-temploma során. 3674

Perzsa, Szmyrna

SZÖNYEGEK

szakszerű javítása és tisztítása. Megóvás por és moly mentesítéssel (vacuum).

Vidéki javításokat is vállal.

„MEKKA“

keleti szőnyegszövő
Subotica, Paja Dobanovacka ulica 8. szám.

KÜLÖNFÉLE

Szenved háihullásban? fejkorpában? vagy feizsike-tegységben? Tegyen kísérletet a dr. Gabler-féle Nyir-fahajvizzel (Birkenwasser) s ön is megelégedett lesz. Postán utánvétellel. Illés gyógyszerárban, főpostával szemben. 3286

Irodahelyiség: egy- és kétszobás, utcai szoba konyhával üresen. Butorozott szobák Palicson, modern lakás, olcsón kiadó. Kisebb fizlet átadó. Családi ház eladó. Langné, Agina ulica 11. 3677

Egy ötszobából, előszobából és mellékhelyiségek-ből álló lakás, melyből egy nagy szoba áruaktárnak is megfelel, közel a beltérhez, egy háromszobás lakással és megfelelő mellékhelyiségekkel cserélendő. Az ötszobás lakással némi butor is átveendő. Cím a kiadóban megtudható. 3669

Keresek üzlethelyiséget a huspíacon vagy város-háza mellett bodegának. Cím: Posta-utca 5. szám. 3656

Miért nem főz gázzal?

Olcsóbb mint a fa, tiszta és a konyhában nem terjeszt hőséget.